

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. VI. Generalis & specialis ad frequentem communionem vocatio:
variæ rationes signa ac documenta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

Lib 4. Fidei
cap. 14.

Lib 4 in
Ioan. 6. 5.

Carbunculus
est panis
prunorum.

Isai 6 6.
Ira. LXX.
Et S. Hie.
onym. ibid

puram, ut eiusdem gloria purpurâ vestiari; humilia te exterius, ut interius exalteris: super omnia autem ipsemet est intra te *accersus & combustus* amore, quem erga te habet; ut & tu simili amore in eum accendaris. Eucharistia (ait Sanctus Ioannes Damascenus) est pruna quædam accensa: quia caro Christi, diuinitatis eius igni est coniuncta: quam suscipimus, ut participatione diuini ignis igniamur, ac deificemur, ob insignem, quam ad Deum acquirimus, similitudinem. Et quemadmodum scintilla, si abscondatur in stramine totum in ignem conuertit, ita (ait Sanctus Cyrillus) diuinum verbum incarnatum in nostra natura absconditum, illam deificat, sibi que reddit similem in amore & puritate. LXX. Interpretes vertunt: *intinum eius lapidibus constratum.* & vox, quæ hic vtiur Scriptura, significat lapides instar prunorum splendentes, quales sunt carbunculi. vnde etiam alia vox ducitur, quæ significat *panes prunorum*, hæc est inter eas coctos.

O diuina Eucharistia, & Carbunculus, tanquam ignis splendens, verus prunorum panis, qui comedentem accendis, suscipientem ditas, te que tangentem purificas! tu Carbunculus ille es tanquam pruna, quem vnus Seraphyn forcipe tulerat de altari, tangensq; os Isaia, *absulit iniquitatem eius, & peccatum mundanis.* qui reuera & nos mundas, & accendis; facisq; in ardore similes ipsis Seraphynis, ut etiam in terra participes efficiamur vnitionis amoris, quo illi fruuntur in cælo, in æternum, Amen.

CAPVT. VI.

GENERALIS ET SPECIALIS AD FRE-
quentem Communionem vocatio: varia ratio-
nes, signa, ac documenta.

ACCEDAMVS nunc ad alteram rationem & viam cognoscendi excellentias sanctissimi Sacramenti ex admirabilem affectuum experientia, quos efficit in recipiente: sicutamen, quomodo oportet, recipiatur: nullus enim est cibus adeo pretiosus, & delicatus, qui saporis sui præstantiam omnibus sumentibus vniversim communicet; sed iis tantum, qui palato sunt sano, & ad percipiendum saporẽ proportionato. Sed, cum cibus hic de cælo descendat, necesse etiam est inde provenire id, quod nos facit dignos, qui eius saporem percipiamus. & cum ipsemet DEVS mensam hanc sternat, ac præparet: idem nos ad eam inuitabit, *a vestemq; dabit nuptialem*, qua dignè ad eam in eius præsentia accedamus.

b Omne

a Stat. 22.
3. 22.

b *Omne enim datum optimum & omne donum perfectum de sursum est, descendens à Patre luminum: quod autem datum melius est eo, quod hoc diuinum Sacramentum præbet? & quodnam donum perfectius ea perfectione, quã idem communicat? id autem totum de cælo venit, ex liberati cælestis nostri Patris munificentia, qui nos & vocat, & iuuuat ad ipsum suscipiendum: eaque nobis inspirat, quæ præstare debemus, vt tanto beneficio fruamur. iuxta illud, quod ipsemet Dominus dixit, in eo sermone, quo mysterium hoc promulgauit, dicens: *nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me traxerit eum; & nisi fuerit ei datum à Patre meo: diuina. n. vocatio impedimenta remouet externa & interna huius sumptionis: famem adfert ac desiderium eam delibandi; auxilium præstat ad procurandas dispositiones necessarias, vt digne huic mensæ polsis assidere; efficitque vt re ipsa eam sentias, eiusque copiosis fructibus fruaris. Nam per hanc vocationem d Rex cælestis manu dilectæ suæ sponsæ arrepta, *introducitur eam in cellaria sua, & in cellam vinariam, vbi donorum suorum dulcedinem & efficacitatem offert delibandam. Quod si hæc vocatio necessaria est ad reliqua Christianæ vitæ excellentia opera præstanda, vt supra est dictum? quanto magis ad hoc opus erit necessaria, in quo omnium perfectio, quasi compendio cõtinetur, estque ad eam perfectissimè obtinendam via & medium? quam ob causam diuina sapientia, postquam sibi ædificasset domum Ecclesiæ, cum ea pulchritudine & diligentia, quam Tractatu primo descripsimus: & vocaret, qui in ea habitarent; expressè meminit diuini huius Sacramenti dicens: *e venite, comedite panem meum, & bibite vinum, quod misit vobis. Quis autem hic panis est, & quodnam hoc vinum, (ait S. Cyprianus) nisi quod in sancto Missæ sacrificio offertur? vocat autem, suum, quia idem ipse, qui nos inuitat, est ipse panis & vinum, quod nobis porrigit. Et quoniam quod maxime pretiosum est ac delicatum, id etiam maxime allicit, attrahitque ad se cor humanum: idè hoc cibo & potu, vt potè pretiosissima ac delicatissima re totius Ecclesiæ, nos inuitat ad eam ingrediendam, & altissimam euangelicam perfectionem, quam illa profitetur, procurandam: ita implens, quod Propheta dixit: *in funiculis Adã traham eos, in vinculis charitatis, & declinam ad eos, vt vescerentur: funiculi Adami & vincula charitatis sunt fauores & beneficia, quæ in sublimi hoc conuiuio nobis exhibet, quibus ad suum obsequium fortius suauis nos trahit, quam alijs donis: quia non solum cū sponsa post Christum g currimus, odorem percipientes unguentorum eius; sed etiam corpus & sanguinem eius degustantes, ac dulcedinem percipientes, quæ ex eis prouenit. Si homines illi, quibus Christus Dominus ex quinque panibus, quos habuit in deserto, cibum dedit, miraculum admirati: & suauitatem, quam ex hordeaceo illo pane eius manibus multiplicato sentiebãt, attoniti, eum*****

b I. c. 1. 17.
Deus dicitur
uit ad S. Sa
cramentum.

c Ioa 6. 44.
66.

d Cant. 1. 4.
c. 2. 4.

Suaus Dei
vocatio.

Prou. 9. 5.

Epist. 3. lib. 2

Esai. 11. 4

g Cant. 1. 3.

h Ioan. 6. 27.

sequebantur: quid mirum, si post eundem eant, qui ex eius manu hunc vitæ panem suscipiunt, qui ita alterum illum excedit, sicut id quod vivit, excedit depictum? & ideo ipse CHRISTVS Dominus illis dixit: *h operamini non cibum, qui perit; sed qui permanet in vitam æternam, quem Filius hominis dabit vobis.*

§. I. De Generali ad sacram Communionem vocatione.

SED vt hic modus innotescat, quò DEVS nos ad hoc conuiuium vocat, & sallicit: præmittendum est, vocationem ad huius Sacramenti vsum esse duplicem. Generalem alteram, omnibusque Christianis communem: alteram sepeialem & electorum propriam, in casibus magis particularibus.

PRIMA vocatio innitur ijs omnibus, quæ dicit Christus D. N. cum Sæcti huius Sacramenti necessitatem & excellentiam proposuit, omnes innitans ad eius carnem comedendam, & bibendum sanguinem. Quam vocationem explicare licet eo modo, quo idem Dominus vocauit homines; cum dixit: *venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis: & ego reficiam vos.* quæ enim refectio magis est necessaria & vtilior hac, quam in hoc cibo & potu ipse nobis præbet? eam enim iugum eius suaue fit, & onus valde leue. In illis autem duobus verbis: *laboratis & onerati estis*, duo insinuat causarum & motiuorum genera: hanc refectioem sumendi; vt bonorum operum labor, & pœnalitatum onus commodè portetur, iuxta illud, quod dixit per Oseam, *Kero eis quasi exaltans, & subleuans iugum, quod super maxillas portant, & declinabo ad eos, vt vescantur.* Quemadmodum enim sollicitus agricola cum videt boues arando defarigatos, pabulum eis præbet, quo vires nouas recipientes, laborem prosequantur; sic enim vix iugum, & onus eius sentiunt: ita misericors DEVS noster sollicitus est, vt laborantes in iugo legis eius portando, alleuiet ac recreet: se ipsum humilians, ad præbendum suauissimum corporis sui cibum, vt comedant: cuius virtute iugum redditur suaue, & labor leuis ac facilis. Eius enim misericordia ipsum vrgere videtur; vt verba illa suauissima nobis dicat; quæ suis discipulis dixit, cum quatuor millibus hominum cibum præbuit, ex septem panibus: *miserere* (inquit) *super urbem: quia ecce iam triduo sustinent me, ne habent quod manducent: & si dimisero eos ieiunos in domum suam, deficient in via.* Illi (ait S. Remigius) triduo sustinent Christum, qui ad eius obsequium per veram pœnitentiam sunt conuersi, cogitatione scilicet, verbo, & opere; contritione, confessione, & satisfactione pro suis peccatis. Quos si ieiunos dimitteret, deficeret in via: quia opera illa valde sunt laboriosa. ideoque, vt eos reficiat, animumque ad progrediendum addat, subuenit illis cibo diuini sui corporis, conuiuio illo septem panum adumbrato: quatenus eorum cor septem Spiritus S. donis, & septem præcipuarum virtutum Theologicarum & Cardinalium augmento corroboret.

Ioan. 6. 2.
versu. 32.

I.

i Mat. II. 28

k Osee 11. 4.

Marc. 8. 2.
Matt. 15. 32.Apuđ S. Th.
in Catena
Matt.

borat.

borat. Non est Christus D.N. sicut crudelis ille in *Domino Amalecita*, qui dereliquit puerum suum, in ipso itinere, quia agrotare coeperat: ubi mansit per tres dies, nec comedens panem, nec bibens aquam; ideoque erat in periculo mortis: sed similis potius est misericordia Davidis, qui videns puerum illum in tanta miseria constitutum, iussit pueros suos, dare ei panem & aquam: & reuersus est spiritus eius & refocillatus est. Nam si non aruit cor tuum ac defecit, quia oblitus es comedere panem tuum, piissimo huic Domino cura est monere te, ut accedas & comedas; refocilleris, & non pereas.

CLARIUS adhuc expressum hoc apparebit in Elia, cum tristis ac defatigatus, & ex persecutione Iezabelis afflictus, taedio vitae affectus, optinuit animam suam, ut moreretur; & cum porrexisset in desertum viam unius diei, sedit subter vnam Iuniperum, & obdormiuit in umbra Iuniperi: & ecce Angelus Domini tetigit eum dixitq; illi: surge, & comede. Respexit, & ecce ad caput suum submericus panis, & vas aquae: comedit ergo, & bibit; & rursum obdormiuit. reuersusq; est Angelus Domini secundo, & tetigit eum, dixitq; illi: surge, comede: gratias enim tibi restat via. Qui cum surrexisset, comedit, & bibit; & ambulauit in fortitudine cibi illius quadraginta diebus & quadraginta noctibus, usque ad montem Dei Horeb. vbi solatium inuenit suorum laborum. An non igitur hoc totum figura fuit & imago celestis vocationis per Angelum illum custodem: is enim, cum tristem te videt, ac desolatum ob tentationes urgentes; aut taedio affici virtutis ob torpore te opprimentem; ac defatigatum proijcere te ad dormiendum, & quaerere solatium aliquod tui laboris: tunc (inquam) ille te excitat, suisque inspirationibus suadet, ut surgas, & ad vnicum omnium horum malorum remedium confugas, ad sanctissimum scilicet hoc Sacramentum, igne charitatis coctum, & extremae humilitatis cineribus coopertum. Sed quoniam vnica comestio ordinariè non sufficit ad omnem tristitiam, torporemque depellendum: secundò te excitat, ac sapius: inspirans, ut sapius eundem cibum sumas. nam, si cum spiritu id facias, ille somnum ac taedium, quo afficeris, expellet, animumque addet ad perfectionis iter prosequendum, donec ad eius fastigium peruenias: in quo plenum tui laboris solatium inuenies.

Ex quo apparet, quod vocatio diuina inuitet nos ad supremi huius Sacramenti usum, in omnibus periculis, & magnorum laborum & pugnarum occasionibus: nam, ut supra est dictum, egregium tribuit robur animique fortitudinem; ad strenue nos in eis gerendum. Memento illius temporis & occasionis, qua Christus D.N. Apostolis suis dixit: *p Accipite & comedite*: & inuenies, id factum nocte suae passionis, cum scilicet magnas tribulationes expectarent. his eos armis munire volens, ne deficerent. & ipsemet DOMINVS, ad nostrum exemplum, eodem viatico se muniuit, praebens sanguinis sui calicem tanquam dispositionem &

muni-

m. 1. Reg. 30.
3.

n Psa. 101 5.

2.

e 3. Re. 19. 4.

3.

p Mat. 26. 5.
Cor. 11. 24.

q P/al. 22. 5.

Sobria ebrietas.

r 4. Reg. 4. 41.

Frequenter communicandum.

1.

Quia Deus vult.

2.

In expositio.

Orat. Dom.

a Mat. 6. 11.

Luc. 11. 3.

quia panis

quotidianus.

Lib. 5. de Sa-

cram. c. 4.

3.

Quia panis est ordinarius cibum.

b Pron. 9. 5.

4.

munimen, ad passionis calicem ebibendum. Nihil enim est, quod faciliore reddat afflictionum, & tribulationum calicem: quam diuinus hic calix, qui bibentium inebriat corda. q *O quam preclarus est* (dicit David) *calix meus inebrians*. quemadmodum enim homo; nimio vino ebrius, non sentit contemptus, & ignominias; nec onera etiam graui curat: ita si calice hoc tuæ salutis inebrieris: magno animo, passionis calicem etiam amarissimum exhauries. Nam si paululum *et farina*, quam *Elisæus misit in ollam* carniū, tanquam mortem amarā, satis fuit, vt *nihil amaritudinis in olla remaneret*: quomodo panis hic cœlestis non sufficiet, ad dulcorandam omnem huius vitæ amaritudinem?

§. 2. *Summa rationum, quæ persudent frequentiam Communionis.*

VT EXACTIVS capiatur vis generalis huius vocationis; operæ pretium fuerit, breuem quandam rationum sumram hic ponere, quibus illa nos inuitat, persuadetque frequentiam sacræ Communionis. **P**RIMA Ratio, cui reliquæ innitantur, est; quod ea sit voluntas Christi D. N. eiusdem diuini Sacramenti authoris: cuius voluntatis omnia signa habemus, quibus diuina volūtas solet nobis innotescere quam vbi agnoscimus: illa sola pro ratione sufficit; meritoque alijs rebus omnibus est præferenda. Hæc signa seu indicia eius voluntatis perspicientur in reliquis rationibus, quas adferemus. **I**DEOQUE SECUNDA ratio est, quod idem ipse Dominus in precatione quotidiana, (vt ait S. Cyprianus) iubet, diuinum hunc *panem supersubstantialem petere, vt quotidie detur*. Et quemadmodum *panem quotidianum* appellat, quo corpus nutritur; ita eodem nomine nutrimentum animæ appellat, vt sic ostendat desiderium, quo tenetur, vt eum ab ipso petamus: & vt eadem frequentia vtrumque sumamus. Ac propterea S. Ambrosius dicit: si panis est quotidianus, cur illum post elapsū annū suscipis? Sume quotidie, vt quotidie tibi proffit. Huc accedit **T**ERTIA ratio ex materia, qua hoc Sacramentum fuit institutum: ex pane scilicet & vino, ordinario & quotidiano hominum cibo: qui etsi cibos alios pro diuersis temporibus habeant: (nam aliquando carnis, aliquando piscibus vtuntur) at panis & vinum est quotidianum alimentum, quod cum omnibus alijs cibis sumitur: ita etiam licet anima varios habeat spirituales cibos, quibus alatur, & Scriptura diuina *panis & vini* nominibus eos appellet, eod quod sint ordinarium eius alimentum: peculiari tamen ratione voluit ipse Saluator, hoc Sacramentū in reali & vera panis & vini forma & specie instituere: vt intelligeremus, debere esse ordinarium & quotidianum nostrum alimentum. Huc accedit **Q**UARTA ratio, eod quod animæ necessitas, continua sit

& quo-

& quotidiana, quemadmodum est ipsius corporis: cuius substantia & humidum radicale habet intra se continuam quandam vim, calorem sc. naturalē, qui ipsum consumit, ac destruit: nisi, quod à calore ipso consumitur, continuo nutrimento reparatur. In hunc modum, quoniam etiam anima intra se se ipsam habet, quod continuè virtutem eius consumit, *amorem* scilicet *proprium*: frequenti indiget reparatione, sumptione scilicet panis huius cœlestis. nam licet alij sint cibi, quibus hæc iactura reparari possit, nullus est tamen æquè, atque hic ad id potens. Et verendum ait Sanctus Cyprianus) ne, qui sacro hoc cibo priuatur, etiam omnino deficiat: deficientibus aut viribus spiritus, facile vincetur à suis passionibus. *c aruit enim cor meum* (ait Dauid) *quia oblitus sum comedere panem meum*: Hoc ipsum valde confirmatur ratione QUINTA, ob continuos scilicet conflictus, quibus à Dæmone, mundo, & carne vrgemur; & ob continua pericula, quibus versamur, in graui peccata incidendi. Cùm igitur pretiosum hoc Sacramentum, fortissimum sit Clypeus contra omnes hostes; & efficacissimum Antidotum, ad præseruandum ab omnibus spiritualibus morbis: vult noster hic supremus Dux, ac medicus, hæc armis, & hoc præseruatiuo Antidoto nos munire, & præparare, ita frequenter illud sumendo, sicut opus est, vt ex his conflictibus salui euadamus. Est PRÆTEREA eiusdem Dei voluntas, vt quotidie in virtute crescamus; & in eius obsequio non retrocedamus, hæreamus, aut lento passu pergamus: sed vt alacriter progrediamur. erit igitur diuinæ eius voluntati valde conforme, vt Communionem sacram frequentemus: cuius effectus est, non solum conseruare, sed etiam augere spiritus feruorem: quemadmodum cibus magnæ substantiæ, non solum corpus nutrit, sed etiam impinguat; & facit, vt crescat: quando in ea est ætate, vt crescere possit. SEPTIMA ratio desumitur ex fine, quem Saluator noster respexit, cùm diuinum hoc Sacramentum instituit: memoria scilicet suæ passionis, & beneficiorum, ac gratiarum, quas nobis contulit. Cùm igitur sit æquissimum, quotidie nos esse memores plurimorum, quæ nostri causa est perpessus; & quotidie gratias agere ob beneficia, quæ quotidie accipimus: æquissimum quoque erit, quotidie offerre illi diuinum hoc sacrificium, aut eidem assistere, & sanctissimi huius Sacramenti participes fieri: vt nostra memoria recentior sit, & viuacior; gratitudoque magis deuota: dum ei coniungimur, qui tantum bonum nobis confert. Signum est enim, quod & ipsum benefactorem, & eius beneficium parui æstimemus: nisi ea frequentia eoque modo gratos nos exhibeamus, quo ipse optat, ac petit.

OMNES hæ rationes confirmantur OCTAUA ratione, consuetudine scilicet Ecclesiæ primæuæ tempore Apostolorum, qui optime nouerant Christi D. N. voluntatem: valdeque gaudebant, quod ea executioni

Quia necessitas continua.

In expos. Orat. Dom.

c Psa. 101. 5.

5. quia tentatio & certamen continuum.

6. quia proficere debemus.

7. vt sit Eucharistia perpetua.

8. primitiua Ecclesiæ.

ad Act. 2. 42.
In Epist. de
cret. c. Epi-
scopus §. 1.
de consecra.

9.

3. p. 80 a.
10 ubi alle-
gat SS. Am-
bros. & Au-
gust infra
citandos.
SS. Patres.

10.

Concil. Tri-
dentinum.
Sess. 13. c. 8.
& Sess. 23.
c. 13.

Sacerdoti-
bus hac ma-
ximè dicta.

Et laicis. sed
cum consi-
lio.

S. Tho. 3. p.
q. 80. a. 10.
ad 4.

mandaretur: quam ut explerent, *d'erant perseverantes in communicatione fra-*
tionis panis: ex quo tantus proueniebat fructus, ut vel ex eo satis appareret,
à Deo esse eam consuetudinem, quæ tales fructus proferret: Quam sub gra-
uibus pœnis iussit seruari S. Anacletus Papa, eò quòd inciperet iam aliquis
tepor obrepere. Huc accedit, quod SS. Patres, & insigniores Ecclesiæ Do-
ctores, per quos Dominus noster nos alloquitur, suamque aperit volunta-
tem, suadeant (ut refert S. Thomas) hanc frequentiam Communionis, & ad
eam exhortentur. æquum autem est, filios sequi, & amplecti consilia Patrū,
& non reprobare, aut rejicere consuetudines, quas illi approbant: quia fa-
cile esset incidere in periculum, labendi in errores ministrorum Antichri-
sti: qui hoc maximè agunt, ut laudabilem hanc consuetudinem, ac iuge sa-
crificium ab Ecclesia tollant.

DENIQUE nihil tutius facere potest Christianus, qui viuum sit Christi
membrū & Ecclesiæ: quā si desideria & actiones suas, cum sui capitis, eiusq;
Ecclesiæ Catholicæ actionibus cōformet, per quā ille nobis eas proponit, ac
manifestat. Cū igitur ipsa Ecclesia per sacrum Tridentinū Cōcilium dic-
cat, se desiderare, ut fideles in sacro Missæ, cui intersunt, frequenter cōmu-
nicent, nō spiritualiter tantum, sed etiam sacramentaliter, ad maiorē profe-
ctum ex ea suscipiendū: rationi omninò est cōsentaneum, eius membra idē
desideriū habere; magnoq; seruore ac diligētia illud executioni mādare. Ne
tñ ex his rationibus occasione aliqui accipiāt, in alterū extremum incidēdi,
quotidiè pro arbitrato suo cōmunicandi, operē pretiū est declarare, in qui-
bus occasionibus illæ locū habeāt. *Primū* itaq; locū habēt rationes prædictæ
in ipsis Sacerdotibus, quibus ex officio incumbit, diuinum hunc panem sibi
& alijs consecrare: illi enim, & sacrum Missæ facere, & cōmunicare quotidiè
deberēt, quemadmodū suo loco dicemus. Ac præterea, q; in ipsis est, debent
semper pro alijs fidelibus preparatū illū habere: optantes & operā dātes, ut
frequenter illi cōmunicent. nā quemadmodū nō decet, panē filiorū mittere
cambus; ita est periculosum ipsis filijs cū petunt, (si tamen ut oportet, pe-
tant) illū denegare. Locum deinde habent eadem rationes in reliquis fide-
libus, qui magnam propter eas propensionem habere deberent, frequenter
communicandi. Non ut seipos ex eisdem tantum rationibus gubernantes,
quotidiè cōmunicent; aut ita frequenter, sicut propriū illis iudiciū suggerit:
quia in hoc posset sæpè magnus error ac deceptio euenire, contra spiritum
Christi D. N. Qui quemadmodum voluit seculares homines non consecra-
re hoc Sacramentum, nec proprijs illud manibus sibi sumere; sed per ma-
nus Sacerdotum, quibus solis & consecratio, & distributio competit; ita et-
iam voluit eosdem seculares in ea frequentia dirigi iudicio prudentum Sa-
cerdotum & Confessoriorum, qui illorum conscientias gubernant. Et

quemad-

quemadmodum intolerabilis esset error, ex prædictis rationibus deducere, quod expediret, tres Missas quotidie facere, aut ter communicare, sicut corpus ter in die sumit refectionem: (nam Ecclesia ipsa, eiusdem Christi spiritu edocta, maiorem ducens rationem reuerentiæ tanto mysterio debita, quam voluntatis eius, qui vult communicare: non obstantibus prædictis rationibus, decreuit: neminem, nisi semel in die communicare, exceptis quibusdam casibus ab ipsa notatis) ita etiam ad eandem Ecclesiam pertinet per suos ministros, Pastores scilicet, & Confessarios singulis præscribere, qua frequentia communicare debeant, ne in extremum nimietatis incidant. Nec vim contra hoc habet, si quis dicat: Confessarium eo ipso, quod pœnitentem absoluat, eundem approbare, dignumque, qui communicet, iudicare: siquidem per absolutionem maximam communionis impedimentum, quod est peccatum lethale, remouetur. Non, inquam, id valet: alioquin si carnalis peccator, qui ante horam cum muliere peccasset, id nunc confiteretur, posset arbitrato suo statim absque maiori aliqua necessitate ad Communionem accedere; idemque os cum purissima hostia consecrata coniungere, quod pauld antè aded maculatum fuisset, & sordidum. Scimus præterea, sanctos Patres præter peccata lethalia, quædam alia impedimenta assignare frequentis communicationis: vt ea cum reuerentiâ, ac decentiâ debita suscipiatur: cum dixerit Apostolus: *e multa mihi licent, sed non omnia expediunt*, nec decens est, eum, qui ex confessione discedit animo permanendi in multis peccatis venialibus, etiamsi sit iustificatus, æquè tamen frequenter communicare, atque eum, qui statuit ab omnibus illis abstinere. Nec ipsemet Saluator contentus est generali vocatione, qua omnes ad frequentem communionem inuitat, sciens nimirum, non omnibus eandem frequentiam conuenire. Ideoque cum vnoquoque iusto specialibus alijs vocationibus vtitur, quibus efficaciter eum permoueat ad eam frequentiam, quæ illi magis conueniat.

§. 3. De speciali ad frequentiam sacræ Communionis vocatione.

SPECIALIS suauiorque vocatione, qua Christus D. N. electos suos ad maiorem huius Sacramenti frequentiam inuitare solet, vt plurimum incipit, postquam illi, dies permultos in sanctis operationibus se exercuerunt; vultque ipse singulare suum erga eos studium & fauorem ostendere; bonaque illa opera remunerare; & spiritum addere, vt prosequantur, & in perfectione virtutum omnium proficiant: vt apparet in ea vocatione, cuius mentio fit in libro Cnaticorum, cum dixit ipse: *veni in hortum, messui myr-*

*Mediocritas
vbiq̄ ser-
uanda.*

*Absolutio
sola non
sufficit.*

*S Tho. sup.
2. 7.*

ct. Cor. 6. 12.

a Cant. 5. 1.

panem meum cum aromatibus meis, comedis, fauam cum melle meo, bibi vinum meum cum lacte meo, comedite amici, & bibite, & inebriamini charissimi. Quia sententia ordinem explicat, quem eius electi in ipsius imitatione tenere debeant, ad ipsum sumendum. Primum enim merenda est myrrha, mortificationis cum qua simul virtutes colligant: quæ tanquam species aromaticæ, sanctorum operum fragrantiam exhalent, quod ubi copiosè valde (vt merendi verbum indicat) praestiterint: illos inuitat, vt fauam cum eius melle comedant, aut (iuxta LXX. Interpretes) eius panem cum eius melle; eiusque vinum cum eius lacte bibant. Per panem hunc & vinum (vt S. Ambrosius explicat) Sacratissimum suum corpus & sanguinem intelligens, quemadmodum in hoc Sacramento est, cum ineffabili illa dulcedine, quam in eo communicat. Ad hunc cibum & potum inuitat suos amicos, ac dilectissimos, vt qui amant & amentur: desiderans, eos comedere ac bibere; tantoque amoris excessu saturari, vt inebrientur: quasi plus biberint, quam debilis eorum natura ferre posset. Nam (vt ait S. Gregorius) sic inebriari, est, mutare iudicium in eo, quod antea sentiebat, nouumque animi robur concipere, ad praestandum, quod ante non poterat, sensa ac dictamina huius mundi in ea commutando, quæ sunt Christi; & carnis fortitudinem, in eam, quæ est spiritus: Qui tamen etiam si inebrientur, non tamen saturi manent, aut taedio affecti; sed esuriunt ac sitiunt magis. Nam vna Communio, est noua quædam vocatio, & inuitatio noua, quæ nouam famem, nouamque sitim excitat alterius. Nam si magni amatores corporalis huius vini, postquam multum hauserunt, dicunt: (vt Salomon ait) *b quando euigilabo, & rursus uina reperiam,* quibus amplius exsatiari? quid mirum, si iusti cœlesti hoc uino inebriati, postquam sanctæ contemplationis somno illud digesserint, excitentur dicentes: quando iterum concedetur mihi, vt uinum hoc hauriam? & si homines illi quos Christus D. N. in deserto pavit, cum insinualet se illis daturum panem alterum, *c qui permanet in uitam æternam:* ipsi, antequam illum degustarent, *dixerunt: Domine semper da nobis panem hunc:* quid facient, qui iam experti sunt panis huius suauitatem, fauamque & mel, quod sumētibus communicat? simul enim saturi sunt, & famelici: saturitate scilicet famelica, & fame satura. Quia neque cibum alium huic contrarium esuriunt; neque hoc sumpto, sentiunt se saturos: nam etiam tunc eum comedant, dicunt: *Domine semper da nobis hunc panem:* nam ipsemet panis, quem comedunt, quia panis uiuus est, inspirat illis, vocatque vt eundem amplius comedere desiderent, & ab ipso petant. Ideo enim ait Scriptura: *d qui edunt me, adhuc esuriunt; & qui bibunt me, adhuc sitiunt.*

Ex His apparet, uocationem specialem ad frequentem Communionem non aliud esse, quam famem hanc, internumque communicandi desiderium,

ab ipso

Preparatio
ad S. Communionem.

In Cant. 5.
& ib. 5. de
SACRA. 6. 3.

Hom. 10. in
Ezech.

Delectat
non satiat.

b Prou. 23. 31.

c Ioa. 6. 27
34.

d Exod. 24.
29.

ab ipfomet Domino, qui nos inuitat, inspiratum: quia ipfe efurit, vt ipfum fumamus; & ipfius fames noſtram excitat; & noſtra ſaturatio eſt etiam ipſius: noſtram enim comeltionem, ſuam reputat. Ac propterea, cum dixiſſet: *comedite ſatum cum melle meo*, ſtatim ſubiunxit: *Comedite amici*. Tunc enim ipſe Chriſtus comedit, quando eius amici comedunt, ob vnionem amoris, quo cum illis eſt coniunctus.

QVARE primùm indicium, quodd appetitio communicandi fit vocatio & inſpiratio Dei eſt, quando eam ſentiunt, qui huic Domino ſunt amiciſſimi, eiusque voluntati addiſſimi; adeoque feruentes, vt operibus ipſis manifeſtent, ſe & amare & amari. Et propter mutuam, hunc amorem deſiderant illi ſemper eſſe cum Chriſto: & Chriſtus cum eis. Ideoque S. Ambroſius verba illa in initio Canticum: *Oſculetur me oſculo oris ſui*, vtrique accommodat. Nam poſſunt hæc eſſe verba Chriſti, animam ad ipſum in hoc Sacramento ſuſcipiendum inuitantis: eademque eſſe etiam animæ petentis, vt ipſemet Chriſtus ad eam viſitandam, ſeque cum ipſa vniendum veniat. Vis (ait S. Ambroſius) hæc verba ad Chriſtum aptare: nihil gratius: vis ad animam tuam? nihil iucundius. vtrumque autem verum eſt. in hoc enim conuiuiō vterque amans eſurit, & vterque ſe mutuo inuitat. Et propterea idem Dominus in Apocalypſi dixit: *Ego ſto ad oſtium, & pulſo: ſi quis audierit vocem meam, & aperuerit mihi ianuam, intrabo ad illum, & cœnabo cum illo, & ipſe mecum*. Tunc te vocat, quando vt communices, inſpirat, cui ſi aperias, admittens eius inſpirationem, ingreditur: & tu cum illo cœnas, quia præbet tibi ſuauiſſimos Spiritus affectus: ille verò cœnat tecum, oblectans ſe feruore, quem tu oſtendis in rebus obſequij ipſius.

SECUNDVM ſpecialis diuinæ vocationis ſignum lolet eſſe, cum excitatur fames ex propria neceſſitate, & experientia remedij, quod in ipſa Cōmunionē inuenitur. Nam ſi afflictuſ, ſi tentatuſ, puſillanimiſ, & infirmuſ experiantur, benè ſibi rem ſuccedere hoc Antidoto ſumpto; ac propterea vehementer illud deſiderant: ſignum eſt cœleſti medico placere, vt frequenter illo vtantur: vt ſi à ſuis malis eripiantur, & præſeruentur. Et quoniam diuinum hoc Sacramentum eſt vniuerſale, noſtrarum omnium miſeriarum remedium; ided omnes ad illud ſuſcipiendum nos impellunt. Nam in Chriſto (ait idem S. Ambroſius) omnia inuenies. ſi vulnera tua curari deſideres, ille eſt *medicuſ*; ſi nimio labore aſtuas, ille eſt *fontē*; ſi peccatis es oneratuſ, ille eſt *iniſtria*; ſi tenebras figiſ, eſt *lux*; ſi cibum quæriſ, ipſe eſt *alimentum*: & quoniam totuſ ipſe eſt in hoc Sacramento: ided pro omnibus in eo remedium inueniet.

HINC oritur *tertium* indicium ſpecialis vocationis, quando fames excitatur ex proprij ſpiritualiſ profectus, & copioſi fructuſ, quem ipſa Com-

I.
Ferdos
Deus vocat
ad S. Comm.
Lib. 5. de
Sacram. c. 2.
Cant. 1. 1.

e Apoc. 3. 20

2.
Experientia
remedij.

3.
Experientia
fructus.

*S. Commu-
nio frequen-
tanda.*

*Epist. ad Ca-
sariam Pa-
tristia. apud
Canisium de
Eucharist.*

*q. 9.
Homil. 28.
in 1. Corint*

*Lib. 5. de Sa-
cram. c. 4.
Homil. 28.
verb. Do-
mini.*

*Consilium
de frequen-
tatione
commu-
nio-
ne.*

munio profert, experientia. Nam si ex ipsa communione crecit humili-
tas, & reuerentia, & reliquæ virtutes: iudiciū magnū est, D. N. infundere de-
sideria illa cōmunicandi, ut potē ex qua finis ille obtineatur, in quē ipsa Cō-
munio dirigitur; modō preparatio desiderio ipsi correspōdeat. Et ppter eā
S. Basil. dicebat, frequēter cōmunicare: rem esse gloriosā, valdeq; vtilē: *quis
enim ambigit, quin frequēs vite participatio nihil aliud sit, quā pluribus modis vi-
uere:* in Cōmunionē. n. sūt oēs modi cōseruādi & augēdi vitā, tā actiuā quā
contēplatiuā, & ex vtraq; mixtā, ad multorū commodū. Et ita ait, in Eccle-
sia sua communicasse fideles quater in hebdomada: Dominica scilicet Feria 4. 6.
& Sabbatho; & reliquis Sanctorū Festis dieb°. Sed S. Chrysostr. vterius pro-
greditur, dicens: Noli, diē Solemnē expectare: vera. n. solemnitas in animæ
puritate cōsistit. Quæ si adsit, semper celebrare poteris solemnitatē: & sem-
per accedere: Et propterea S. Ambros. (ex quo id accepit S. August.) ita (ait)
viue, ut possis quotidie cōmunicare: nam panis hic est quotidianus, & si præ-
pares te ad dignē sumendū, dicere licebit: panem nostrum quotidianum da
nobis hodie. Nam quotidie erit tibi *Hodie*: si quotidie ad eum sumendū te
disponas. Sed quoniam ordinariē preparatio nostra parua est, & vitæ occu-
pationes multæ, ac tepiditas magna: pauci sunt tanta frequentia digni, habi-
ta ratione reuerentiæ, quæ Meiestati Saluatoris, nos visitantis deberur.

§. 4. *Documenta aliquot circa frequentem Communionem.*

EX haftenus dictis satis apparet, si ordinariam hominum dispositionē
attendamus, duo posse esse extrema, circa frequentiam Communionis
vitiosa: alterum eorum, qui rariùs, quā par esset, accedunt: alterum
eorū, qui nimis frequenter: in qua re difficile est mediū attingere, nam (ut
S. Ronauent. ait) quemadmodum diuersa sunt hominū studia, variæque, ut
suæ conscientiæ cōsulant, & ad cœlestem hanc escam se præparent, curæ: ita
meritō diuersa debet esse ad eam accedendi frequentia. Subiungit verd ipse
communem quandam & vniuersalem in hac re seruandam regulam, his
verbis, Vix aliquis ita Religiosus esse videtur & Sanctus, exceptis Sacerdo-
tibus, quin semel in septimana sufficiat ei ex consuetudine communicare:
nisi specialis causa quandoq; vel ratio plus suadeat, infirmitas superueniens,
vel singulariter festiuitas solennis, vel inusitata deuotionis feruor & in-
temperata desiderij sitis sit pro illius susceptione, qui solus sufficit, amanti
animæ ardorem refrigerare: Et quia talis ardoris impetus non nisi ab Spiritu
S. ut creditur, infunditur: idē legibus humanæ consuetudinis, & statu-
tis mortalium non arctatur. Sicut aliquos quandoque vidimus, licet paucos,
quibus viuere Christus erat: ita ut si non frequentius pane vitæ reficeren-
tur Sacramentaliter, quasi videbātur vita corporis iam velle deficere: paten-
tibus indicijs hunc defectum prodentibus, & qui ante tam debiles erant,

quod

quod nec in ceterum debitu[m] habere poterant: post susceptionem illius Sacramenti in tantum confortabantur, quasi nullam antè sensissent debilitatem manifestè apparentè: iuxta illud, *Caro mea verè est cibus, & Sanguis meus verè est potus*. Quia nullus cibus materialis, vel potus posset sic celeriter, & efficaciter non solùm corpus; sed etiam animã recreare. Hæc S. Bonavent.

Ex quibus quatuor breues regulas ad rem præsentè colligere possumus. PRIMA est: quòd personæ in diuino obsequio feruentes (præcipue si in statu sint continentium) possint semel in hebdomada ex ordinaria consuetudine communicare. Quæ regula in multis Religionibus obseruatur, eamque tradidit Angelus Sancto Pachomio, statuens, vt eius Monachi diebus Dominicis communicarent: & Cassianus reprehendit Monachos Communio[n]em vltèrius sub propriæ indignitatis prætextu protrahentes. Quos (ait) maiorem arrogantia[rum] præsumptionem incurrere, quia vel tunc, cum eam percipiunt, dignos se eius perceptione dijudicant. Multò enim iustius esse cum hac cordis humilitate qua credimus & fatemur illa Sacrosancta mysteria nunquam pro merito nos posse contingere; singulis ea Dominicis diebus ob remediũ nostrarũ egritudinũ sumere, quàm vana persuasione cordis elati, vel post annum dignos eorum participatione nos esse credere.

SECUNDA regula est: posse aliquas personas excellentis adeò virtutis ac sanctitatis esse, adeoque diuinum hoc Sacramentum appetere, & esurire; vt meritò debeat eis sacra Communio ter aut quater singulis hebdomadis concedi: imò aliquibus, etsi raris, etiam quotidie, si personæ sint Dei obsequio omninò dedicata, & à Matrimonij oneribus, ac sæculi occupationibus libera. Nam si conditiones, quas Sanctus Bonaventura insinuat, sufficientes sunt; vt octauo quoque die communicanti, extraordinaria aliqua Communio ob extraordinariam necessitatem, & famem concedatur: si vehemens hæc fames, sit ordinaria, vitaque excellens, licebit maiorem frequentiam etiam ex consuetudine addi. Et cum hic panis sit quotidianus, fas est credere, esse etiam hodie in Ecclesia personas aliquas, præter Sacerdotes, quibus dari possit Communio ita frequenter. Et quemadmodum in primæua Ecclesia Apostoli eam quotidie multis fidelibus porrigebant: ita est credendum, esse etiam nunc paucos aliquos, quibus idem meritò concedatur: Siquidem *g nec manus Domini est abbreviata*, nec sanguis Christi ita refrixit, vt non ferueat ita nunc in paucorum aliquorum cordibus, quemadmodum tunc in multorum. Et Palladius in vita Sancti Apollo Abbatis (qui Pater erat quingentorum Monachorum) refert: eos, qui cum illo erant, nunquã consueuisse corporalem cibum prius sumere, quàm communicassent: eò quòd eorum vita adeò præcelleret, vt quotidianam hanc portionem mererentur: nam obsequia extraordinaria

digna

Ioan. 6. 56.

“

“

1.

Semel in hebdomada communicandus vpijs. Pallad. c. 35. Collad. 23.

c. 27.

“

“

“

“

“

“

“

“

2.

Aliquibus sapius licebit.

Etiam quotidie.

g Isai. 59. 1.

Cap. 48.

digna sunt extraordinarijs fauoribus, & gratijs. Et tunc locum habent rationes suprà posita.

3.
Alij singulis
mensibus.
Apo. 22. 3.

TER TIA regula sit: reliquas personas Deum timentes, sed grauibus statûs & officij sui oneribus occupatas, si modestæ sint, ac prudentes, posse decimo quinto die aut singulis mensibus cõmunicare, celebrantes tunc perfectum quoddam nouilunû cum sacra Confessione, vt suprà diximus: & hoc cœleste conuiuium animæ suæ exhibentes, vt sint sicut arbores siue ligna vite in vtraque parte fluminis Paradisi, quæ adferunt fructus duodecim, & per menses singulos reddunt fructum suum.

4.
Consilium
Confessarij
sequendum.

S ED quoniam in trium prædictarum regularum vsu deceptio esse potest: Q V A R T A est regula certior ac securior, quam prudens Sanctusq; aliquis Confessarius præscripserit, habita simul ratione dignitatis Sacramentio, & necessitatis eius, qui communicat & vocationis ac inspirationis Dei ex tribus prædictis signis. Debetque qui communicat, ita exactè seruare & continere se intra huius præscriptionis limites, vt nec rariùs sumat: sub prætextu maioris humilitatis; nec frequentius ob indiscretum feruorem, ex prætextu & titulo maioris profectus. Nam & hoc extremum esset valde noxium, vtpotè quoddam animum proderet parum humilem, & potius arrogantem, & inobedientem. Eueniet enim tibi, quod Hebræis: qui ex cupiditate plus ex Manna colligebant, quàm esset præscripta mensura à Moysè: & referuabant contra eiusdem præceptum, in diem sequentem: *capitq; scaterere vermibus, atque computruit*: vt intelligatur, non prodesse Manna cœlestis, si mensuram excedat: quam dispositio & status comunicantis requirit; & terminum à prudente Confessario præscriptum. Nam si nimius, corporis cibus ipsi corpori nocet, & vomitum prouocat: non mirum est, si idem faciat cibus spiritualis, si indiscretè nimius sumatur. Quamobrem dixit Salomon: *mel inuenisti, comede quod sufficit tibi: ne forte satiatus euomas illud*. Estque praua dispositio ad vtilem Communionem, si cum inobedientia accedas. Cum enim Dominus, ad te visitandum veniens, ad eò gratiam habeat obedientiam, vt ne ipse illam perderet, vitam potius obtulerit: quomodo sua dona ei communicabit, qui contra obedientiam ad ipsum accedet? Attende igitur, quod quemadmodum non placet illi ieiunium

Exod. 16. 20

Melior est obedientia
quam victima.

Prou. 15. 16.

Isai. 58. 3.

in quo propria voluntas inuenitur, ita nec placet sacri huius cibi

sumptio: sed in vtroque debes præscriptum ab Ecclesia ordinem sequi, & iudicium eius.

qui te dirigit, amplecti.